

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/98/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5322201890
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Šulek
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5322201890.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Šuleka a členov senátu JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XXX, XXX XX D., právne zastúpená: Advokátska kancelária STEHURA & partners, v.o.s., Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 47 246 863, proti žalovaným: 1/ ENERGETIKA TURZOVKA, s.r.o., so sídlom Stred č. 409, 023 54 Turzovka, IČO: 31 619 436, 2/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, F. XXXX/XX, XXX XX G. - H. F., zastúpenému splnomocnenou zástupkyňou I. A. J., nar. XX.XX.XXXX, H. F. XXX, XXX XX G., a 3/ Adventuris, s.r.o., so sídlom Zámocká 3, 811 01 Bratislava, IČO: 43 933 742, zastúpenému: JUDr. Michal Kováč, advokát, Sládkovičova 9, 010 01 Žilina, IČO: 42 219 035, o neplatnosť dobrovoľnej dražby, na odvolanie žalovaného 3/ proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 4C/78/2022-443 zo dňa 2.3.2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalobkyňa má nárok na náhradu dôvodne vynaložených trov odvolacieho konania voči žalovanému 3/ v rozsahu 100 %.

Žalobkyni náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. určil, že dobrovoľná dražba vykonaná dňa 6.3.2019 žalovaným 3/ osvedčená notárskou zápisnicou č. N51/2019, Nz 6904/2019 zo dňa 6.3.2019 spísanou JUDr. Mariánom Kováčom, notárom, Notársky úrad Bratislava, v rámci ktorej boli vydražené nehnuteľnosti katastrálneho územia D., LV č. XXXX, byt č. XX na X. poschodí, bytový dom č. XXX, postavený na parcele CKN č. 427/11 žalovaným 2/ je neplatná, výrokom II. návrh žalovaného 3/, aby súd zamietol žalobu pre zmeškanie žalobkyne zamietol a výrokom III. žalovaným 1/, 2/ a 3/ uložil povinnosť nahradiť žalobkyni spoločne a nerozdielne trovy konania v rozsahu 100 %, vo výške, ktorá bude vyčíslená po právoplatnosti rozsudku VSÚ prvostupňového súdu, v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia VSÚ.

2. Súd prvej inštancie rozhodnutie odôvodnil tým, že v poradí prvým rozsudkom č. k. 14C/31/2019-256 zo dňa 20.1.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 9.12.2020, rozhodol tak, že žalobu zamietol, zrušil nariadené neodkladné opatrenie Okresného súdu Čadca č. k. 14C/31/2019-39 zo dňa 20.6.2019, žalovaným 1/, 2/, 3/ náhradu trov konania nepriznal. Mal za to, že dobrovoľná dražba bola realizovaná platným spôsobom. Krajský súd v Žiline rozsudkom č.k. 10Co/74/2020-316 zo dňa 29.10.2020 rozhodol tak, že potvrdil rozsudok prvostupňového súdu č. k. 14C/31/2019-256 zo dňa 20.1.2020. Najvyšší súd SR uznesením č. k. 9Cdo/142/2021-380 zo dňa 12.7.2022 rozhodol tak, že zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline z 29.10.2020 sp.zn. 10Co/74/2020, zrušil rozsudok Okresného súdu Čadca č.k. 14C/31/2019-256

zo dňa 20.1.2020 a vec vrátil Okresnému súdu Čadca na ďalšie konanie. V zrušujúcom rozhodnutí konštatoval, že prvostupňový súd bude v ďalšom konaní viazaný právnym názorom dovolacieho súdu v nadväznosti na § 455 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Zo záväzný právneho názoru dovolacieho súdu podľa súdu prvej inštancie vyplýva, že dovolací súd si v tejto prejednávanej veci osvojil závery dovolacieho súdu vo veciach sp. zn. 8Cdo/58/2018, 1Cdo/118/2017 a 8Cdo/289/2019 v tom, že závery uvedené v odôvodnení judikátu R 138/2014 i jeho právna veta vylučujú takú paušálnu interpretáciu, že všetky prípady dobrovoľnej dražby, u ktorých miesto konania dražby je vo väčšej vzdialenosti (do 100 km) od miesta draženej nehnuteľnosti bez ďalšieho zakladajú jej neplatnosť. Len samotná väčšia vzdialenosť miesta konania dražby od miesta draženej nehnuteľnosti nemusí byť vždy dôvodom vyslovenia neplatnosti dražby. Záver o neprimeranosti a nevhodnosti miesta konania dražby vo väčšej vzdialenosti (do 100 km) bude teda závisieť od posúdenia konkrétnych okolností toho-ktorého prípadu, vyhodnotením ktorých súd môže ale nemusí dospieť k tomu, že určenie miesta konania dražby skutočne spôsobilo, príp. mohlo spôsobiť sťaženie účasti dražiteľov (predovšetkým z blízkeho okolia), ak išlo o nehnuteľnosť určenú na bývanie na dražbe. Za neprimerané však treba „bez ďalšieho“ považovať také miesto konania dražby, ak ním je v prípade dražby nehnuteľnosti určenej na bývanie (napr. bytu alebo rodinného domu), ktoré je vzdialené niekoľko stoviek kilometrov od miesta, v ktorom sa dražená nehnuteľnosť nachádza (vzdialenosť väčšia ako 100 km). Teda za neprimerane veľkú vzdialenosť sa považuje vzdialenosť v stovkách kilometrov. V tomto konkrétnom prípade súdy vec posudzovali vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu a dospeli k záveru, že vo vzdialenosti medzi Bratislavou a Turzovkou (približne 230 km) tu nešlo o prípad znemožnenia účasti záujemcov na dražbe, či zníženia ceny predmetu dražby. Takýto záver podľa názoru dovolacieho súdu je neprípustným odklonom od dotknutého judikátu R 138/2014 (4Cdo/100/2012) a naňho nadväzujúcich rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 8Cdo/58/2018, 1Cdo/118/2017, 8Cdo/289/2019 zohľadňujúcich záver, že ak je miesto dobrovoľnej dražby príliš vzdialené od draženej nehnuteľnosti (viac ako 100 km), možno považovať už za neprimerané veľkú vzdialenosť, je to dôvod neplatnosti takejto dražby, pretože tým dochádza k zásadnému obmedzeniu účasti na dražbe. Nerešpektovanie týchto rozhodnutí znamenalo neopodstatnený odklon odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Za neprimerané totiž možno bez ďalšieho považovať také miesto konania dražby, ak ním je v prípade dražby bežnej nehnuteľnosti (bytu alebo rodinného domu) určenej na každodenné bývanie, miesto vzdialené niekoľko stoviek kilometrov od miesta, v ktorom sa dražená nehnuteľnosť nachádza, teda v súčasnosti tiež vzdialenosť po cestnej sieti presahujúcej dve stovky kilometrov na trase Bratislava - Turzovka cca 230 km. V odseku 16. dovolací súd uviedol, že žalobkyňa teda opodstatnene uplatnila dovolací dôvod.

3. Súd prvej inštancie dospel k nasledovným skutkovým a právnym zisteniam. Uviedol, že strany konania po vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky neprodukovali žiadne tvrdenia a dôkazy od posledného pojednávania dňa 27.09.2022. Až na pojednávaní dňa 2.3.2023 žalovaný 3/ žiadal žalobu zamietnuť. Mal za to, že súd je povinný brať do úvahy aj iné dôvody platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu dobrovoľnej dražby a nielen dôvod, ktorý NS SR určil za neplatný. Súd prvej inštancie mal za to, že je viazaný záväzným právnym názorom dovolacieho súdu podľa § 455 CSP o tom, že dobrovoľná dražba je neplatným právnym úkonom a z dôvodu, ktorý je podrobne uvedený v odôvodnení rozhodnutia dovolacieho súdu. Súd dospel k záveru, že pri aplikácii logického výkladu je nevhodné a právne irelevantné skúmať ďalšie dôvody platnosti alebo neplatnosti právneho úkonu dobrovoľnej dražby. Došlo by len k zbytočným prieťahom konania a navýšeniu nákladov, teda k nevhodnému postupu a výsledok by bol rovnaký. Pri aplikácii logického výkladu musia byť splnené všetky dôvody platnosti úkonu naraz, kumulatívne. Pri nespĺnení čo i len jednej podmienky pre platnosť, je neplatná celá dražba, a preto je nadbytočné a nevhodné sa zaoberať ďalšími prípadnými dôvodmi platnosti alebo neplatnosti dražby. Z toho dôvodu súd prvej inštancie určil za dôvod neplatnosti, dôvod konštatovaný NS SR. Mal za to, že výsledkom rozhodnutia súdu má byť ústavná zásada navodenia právnej istoty, a nie právnej neistoty. Ďalším postupom by súd spôsobil prieťahy v konaní a nevhodné by navyšoval trovy konania, ale nevedlo by to k jednoznačnému rozhodnutiu, teda k navodeniu právnej istoty ani na strane žalobkyne, ani na strane ostatných strán konania. Záväzným právnym názorom dovolacieho súdu nie je viazaný len prvostupňový súd, ale aj strany konania a ich advokáti. Záväzný právny názor dovolacieho súdu je vyjadrený v uznesení NS SR č. k. 9Cdo/142/2021-380 zo dňa 12.7.2022 (odseky 15, 16). Zo záväzného právneho názoru vychádzal pri tomto rozhodnutí aj prvostupňový súd. Svoj rozhodnutie rovnako ako dovolací súd oprel o záver, že v nadväznosti na tento konkrétny prípad je miesto konania dražby v Bratislave neprimerane vzdialené od miesta draženej nehnuteľnosti v Turzovka (230 km), pričom ide o nehnuteľnosť určenú na každodenné bývanie. Je to viac ako 100 km, neprimeraná

vzdialenosť je dôvodom neplatnosti dražby, pretože tým došlo k zásadnému obmedzeniu účasti na dražbe a to s poukazom na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (R 138/2014, 4Cdo/100/2012, 8Cdo/58/2018, 1Cdo/118/2017, 8Cdo/289/2019). Dražba teda bola vykonaná neplatne, v rozpore s § 11 ods. 1 zákona o dražbách (zákon č. 527/2002 Z. z.), podľa ktorého musí byť miesto dražby určené dražobníkom tak (po dohode s navrhovateľom dražby), aby nebola obmedzená možnosť účasti na dražbe. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, a preto súd zaviazal žalovaných 1/, 2/, 3/, aby spoločne a nerozdielne nahradili žalobkyňu trovy konania v rozsahu 100 %. Návrh žalovaného 3/ vznesený na pojednávaní dňa 2.3.2023, aby súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie žalobkyne vzhľadom k jej neospravedlnenej neprítomnosti, zamietol ako nedôvodný. Vychádzal zo záveru, že rozsudok pre zmeškanie nemôže vydať po vykonanom dokazovaní. Navyiac, ak by žalobu o určenie neplatnosti dražby zamietol tak, ako navrhoval žalovaný 3/, porušil by zákon i záväzný právny názor dovolacieho súdu v § 455 CSP a v rozhodnutí dovolacieho súdu, kde dovolací súd uložil prvostupňovému súdu postupovať v súlade so záväzným právnym názorom dovolacieho súdu. Ďalej konštatoval, že žalobkyňa je spotrebiteľka a rozsudok pre zmeškanie žalobkyne nemožno vydať v sporoch, ktoré sa týkajú spotrebiteľov (§ 299 CSP). K návrhu žalovaný 3/ o odročenie pojednávania za účelom vykonania výsluchu žalobkyne uviedol, že tento procesný návrh zamietol, nakoľko ide o právo žalobkyne byť prítomná na pojednávaní, nejde o povinnosť. Žalovaný 3/ jej chcel položiť otázku, či nezoberie žalobu späť. Späťvzatie žaloby ku dňu rozhodovania súdu nebolo súdu doručené, teda je objektívne dané, že žalobkyňa žalobu nevzala späť. Ide o dispozitívny úkon žalobkyne, nejde o úkon žalovaného 3/. Pokiaľ chcel žalovaný 3/ sankcionovať žalobkyňu za jej neprítomnosť, v tom smere súd poukazuje aj na neprítomnosť právneho zástupcu žalovaného 3/, ktorého taktiež za neprítomnosť nesankcionoval. Ide o právo byť prítomný, nie o povinnosť. Sankciou pre žalobkyňu a právneho zástupcu žalovaného 3/ je konanie a rozhodnutie v ich neprítomnosti. Takáto sankcia je v súlade so zákonom. Navyiac taký návrh žalovaný 3/ vzniesol po uplynutí všetkých procesných lehôt, na konci pojednávania.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal včas odvolanie žalovaný 3/, navrhol napadnutý rozsudok v celom rozsahu zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na nové konanie. Podľa odvolateľa prvostupňový súd vo veci nekonal a obmedzil sa len na určenie neplatnosti dražby na pojednávaní, čím podľa názoru žalovaného 3/ pochybil. Ak bolo zámerom Najvyššieho súdu SR len určiť neplatnosť dražby, urobil by to sám v zmysle § 449 ods. 3 CSP. Odvolateľ mal za to, že prvostupňový súd mal ďalej skúmať, či vzdialenosť miesta konania dražby od miesta draženej nehnuteľnosti v tomto konkrétnom prípade mala za následok neplatnosť dražby, pričom účasť dražiteľov na dražbe v tomto konkrétnom prípade nebola sťažená, pretože okrem vydražiteľa nemal záujem o účasť na dražbe žiaden iný subjekt zo Žilinského samosprávneho kraja, čo v konaní na súde prvého stupňa aj preukázal. Dražby konanej dňa 6.3.2019 na Zámockej ulici č. 6 v Bratislave sa zúčastnilo päť záujemcov (zo Žiaru nad Hronom, z Čadce a traja z Bratislavy). Vydražiteľom sa stala fyzická osoba s trvalým pobytom v meste G. – žalovaný 2/, čo je dôkazom toho, že určením miesta dražby v Bratislave nebola v žiadnom smere obmedzená možnosť kohokoľvek zúčastniť sa na dražbe. Odvolateľ uviedol, že po zverejnení oznámenia o dražbe a inzerátov ohľadne dražby neregistroval žiadneho prípadného záujemcu o dražbu z mesta Turzovka alebo blízkeho okolia, prípadne zo Žilinského samosprávneho kraja. Sankcia neplatnosti dražby sa v tomto konkrétnom prípade javí byť zjavne neprímeraná, nakoľko určením miesta dražby v Bratislave nebola v žiadnom smere obmedzená možnosť kohokoľvek zúčastniť sa na dražbe. Nedošlo k narušeniu základného cieľa dobrovoľnej dražby, t.j. speňažiť predmet dražby za čo najvyššiu cenu pri čo najnižších nákladoch. Nehnuteľnosť ohodnotená znalcom Ing. Jánom Mikitom na sumu 32.000 EUR bola v dražbe predaná za 29.000 EUR, čo predstavuje len minimálny rozdiel. Žalobkyňa dlhodobo riadne a včas neuhrádza svoje splatné záväzky voči svojim veriteľom, čo súdu preukázal vo vyjadrení k žalobe zo dňa 15.7.2019 (na str. 8). Žalobkyňa nejaví záujem zmeniť svoju ekonomickú situáciu, nezúčastňuje sa výkonu prác pre mesto D., ktoré jej boli ponúknuté ako osobe v hmotnej núdzi, dlhodobo nepreberá žiadnu poštu v mieste jej trvalého pobytu, nespolupracuje s Centrom právnej pomoci vo veci ďalšieho poskytovania právneho zastúpenia. Odvolateľ zdôraznil, že na dôvody neplatnosti dražby uvádzané žalobkyňou je nutné vzhľadom na nepoctivé konanie, z ktorého by žiadna osoba nemala mať prospech. Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu (čl. 5 CSP). Vyslovenie neplatnosti dražby sa javí ako nespravodlivé, pretože obmedzuje práva žalovaného 2/ ako vydražiteľa užívať ním vydraženú nehnuteľnosť, hoci za užívanie bytu musí platiť. Z množstva podmienok postupu pri dražbách stanovených zákonom o dobrovoľných dražbách bola len nepriamo porušená jedna jediná podmienka (vzdialenosť konania dražby presahujúca 100 km sa v zmysle judikatúry považuje za neprímeranú, avšak nesmie ísť o paušálnu podmienku), ale všetky ostatné podmienky postupu pri dražbách boli riadne dodržané.

5. Odvolateľ uviedol, že súdy majú poskytovať ochranu subjektom práva, avšak zároveň musia dohliadať na to, aby rozhodnutie nebolo zjavne nespravodlivé. Prílišným formalizmom nie je možné

odôvodniť zrejmu nespravodlivosť. Podľa odvolateľa je nepochybné, že žalobkyni vyhovuje súčasný stav a zámerným predlžovaním súdneho sporu zneužíva svoje práva, nakoľko všetky náklady spojené s užívaním bytu za ňu po dobu tohto súdneho konania hradí žalovaný 2/ ako vlastník vydraženého bytu. Poukázal na to, že v dohľadnej dobe dôjde aj tak ku konaniu novej dražby, na ktorej bude opätovne vydražená predmetná nehnuteľnosť, pretože žalobkyňa nemá peňažné prostriedky na úhradu svojich splatných záväzkov, ktoré počas trvania tohto súdneho konania narástli. Poctivý zámer žalobkyne pri vedení tohto sporu je sporný – žalobkyňa podľa názoru odvolateľa len využíva zákonné možnosti, ako čo najdlhšie bývať bez platenia, je to chronický neplatič. V prípade zrušenia dražby bude pohľadávka veriteľov voči žalobkyni presahovať sumu 8.000 EUR a navyše žalobkyňa bude mať voči žalovanému 2/ dlh z titulu úhrady nákladov za užívanie bytu za minimálne 3 roky trvania tohto súdneho sporu. Podľa odvolateľa nemožno opomenúť, že žalobkyňa zjavne zneužíva svoje práva a nespôsobuje s Centrom právnej pomoci spôsobuje prieťahy v konaní.

6. Odvolateľ poukázal na článok 5 CSP, pričom mal za to, že bolo potrebné vysporiadať sa v tomto konaní s judikatúrou NS SR a ÚS SR, v ktorej bol jednoznačne ustálený právny záver o preferencii platnosti právnych úkonov. Mal za to, že neplatnosť právneho úkonu je možné vysloviť len pre kvalifikovaný rozpor so zákonom. Vo všeobecnosti platí, že pri rozhodovaní o absolútnej neplatnosti právneho úkonu je nutné dôkladne analyzovať, či akýkoľvek rozpor so zákonom spôsobuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa ust. § 39 OZ. Ak zakazujúca norma výslovne ustanovuje neplatnosť právneho úkonu, ktorý je s ňou v rozpore (lex perfecta), možno bez ďalšieho konštatovať neplatnosť. Vo väčšine prípadov však zakazujúca norma neustanovuje expressis verbis následok rozporu (lex imperfecta). V týchto prípadoch je potrebné vždy analyzovať účel konkrétnej normy. V ďalšom odvolateľ poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 294/2018 z 11.10.2018, ďalej na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30 Cdo 2373/2012 zo dňa 26.9.2012 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31.5.2005 sp. zn. 2 Cdo 227/2004; zbierka stanovísk 2/2014. Odvolateľ mal za to, že nie každý rozpor so zákonom bez ďalšieho spôsobuje neplatnosť. Na konštatovanie neplatnosti je potrebné, aby sa rozpor so zákonom týkal obsahu alebo účelu daného právneho úkonu, nie napríklad spôsobu alebo okolností, za ktorých bol úkon urobený. Absolútna neplatnosť musí byť odôvodnená účelom, ktorý toto zákonné obmedzenie sleduje a na koho ochranu je sankcia absolútnej neplatnosti zakotvená. V prípade rozporu so zákonom je potrebné skúmať, či rozpor dosahuje intenzitu narušenia verejného poriadku a či účel normy nie je možné dosiahnuť inak ako neplatnosťou právneho úkonu. Vo všeobecnosti nie sú neplatné úkony, ktoré sú v rozpore „len“ s normami týkajúcimi sa spôsobu, miesta alebo času uzatvorenia zmluvy alebo ktoré sa týkajú len jednej z oboch zmluvných strán a nie obsahu právneho úkonu. Poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR, IV. ÚS 15/2014, I. ÚS 242/07, I. ÚS 640/2014, ďalej rozhodnutia Ústavného súdu ČR, I. ÚS 625/031, II. ÚS 87/042, III. ÚS 798/153.

7. Námitky odvolateľa smerovali aj proti výroku II. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu pre zmeškanie žalobkyne. Odvolateľ nesúhlasil so závermi súdu prvej inštancie a mal za to, že možno rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, v ktoromkoľvek štádiu konania. Ďalej mal za to, že žalobkyňa nemá postavenie spotrebiteľa v tomto konaní. Záverom namietal, že súd prvej inštancie mu neumožnil prečítať/predniesť svoj prednes, ktorý mal pripravený na pojednávanie.

8. Žalobkyňa, žalovaný 1/ a 2/ sa písomne k odvolaniu nevyjadrili.

9. Krajský súd v Žiline ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379, § 380 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že pri rozhodovaní vo veci samej vzal súd prvej inštancie do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní vo veci samej súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval, pričom rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky a v súlade so záväzným právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) vysloveného v uznesení sp.zn. 9Cdo/142/2021 zo dňa 12.07.2022. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými a aj s väčšinou právnych záverov súdu prvej inštancie a k odvolacím námietkam odvolateľa uvádza nasledovné:

11. Námitka odvolateľa o pochybení súdu prvej inštancie, že vo veci nekonal a obmedzil sa len na určenie neplatnosti dražby na pojednávaní, čím pochybil, nakoľko ak bolo zámerom NSSR len určiť neplatnosť dražby, urobil by to sám v zmysle § 449 ods. 3 CSP, je nedôvodná. Odvolací súd má za to, že NSSR môže a nemusí podľa § 449 ods. 3 CSP zmeniť rozhodnutie. Preto úvaha odvolateľa, čo by

NSSR chcel urobiť je bezpredmetná. Podstatným pre súd prvej inštancie (aj odvolací súd) je záväzný právny názor vyjadrený v zrušujúcom uznesení NS SR. NS SR jednoznačne a jasne vyjadril, že za neprimerané je potrebné „bez ďalšieho“ považovať také miesto konania dražby, ak ním je v prípade dražby nehnuteľnosti určenej na bývanie (napr. bytu alebo rodinného domu), ktoré je vzdialené niekoľko stoviek kilometrov od miesta, v ktorom sa dražená nehnuteľnosť nachádza (vzdialenosť väčšia ako 100 km). Teda za neprimerane veľkú vzdialenosť sa považuje vzdialenosť v stovkách kilometrov. V tomto konkrétnom prípade bola vzdialenosť medzi Bratislavou a Turzovkou (približne 230 km), čo predstavuje niekoľko sto kilometrov vzdialenosti medzi miestom konania dražby a umiestnením nehnuteľnosti. Ak sa v predchádzajúcich rozhodnutiach konajúce súdy odklonili od uvedeného záveru, tak podľa dovolacieho súdu ide o neprípustný odklon od judikátu R 138/2014 (4Cdo/100/2012) a naňho nadväzujúcich rozhodnutí dovolacieho súdu sp. zn. 8Cdo/58/2018, 1Cdo/118/2017, 8Cdo/289/2019 zohľadňujúcich záver, že ak je miesto dobrovoľnej dražby príliš vzdialené od draženej nehnuteľnosti (viac ako 100 km), možno považovať už za neprimerané veľkú vzdialenosť, je to dôvod neplatnosti takejto dražby, pretože tým dochádza k zásadnému obmedzeniu účasti na dražbe. Odvolací súd sa tak ako súd prvej inštancie s uvedeným právnym záverom dovolacieho súdu plne stotožňuje a vychádza z neho. Preto ak súd prvej inštancie postupoval v súlade s uvedeným záverom postupoval úplne správne. Námietka odvolateľa, že o potrebe ďalšieho skúmania, či vzdialenosť miesta konania dražby od miesta draženej nehnuteľnosti v tomto konkrétnom prípade mala za následok neplatnosť dražby, je bezpredmetná, nakoľko ustálená súdna prax vzdialenosť viac ako niekoľko stovák kilometrov (v tomto prípade približne 230 km) posudzuje ako spôsobilý dôvod na určenie neplatnosti dražby. Námietky odvolateľa, že účasť dražiteľov na dražbe v tomto konkrétnom prípade nebola sťažená, pretože okrem vydražiteľa nemal záujem o účasť na dražbe žiaden iný subjekt zo Žilinského samosprávneho kraja, nie je s ohľadom na vyššie uvedené dôvodná. Skutočnosť, koľko účastníkov sa dražby zúčastnilo nie je v tomto prípade relevantná, ako ani to kto sa stal vydražiteľom. Odvolateľom tvrdené skutočnosti o tom, že neregistroval žiadneho prípadného záujemcu o dražbu z mesta Turzovka alebo blízkeho okolia, prípadne zo Žilinského samosprávneho kraja, nie je v tomto prípade dôvodná. Námietka zjavnej neprimeranosti sankcia v podobe neplatnosti dražby rovnako nemôže obstať. Odvolací súd konštatuje, že odvolateľovi ako dražobníkovi je zrejme ustálená judikatúra NSSR o vzdialenosti miesta konania dražby a nehnuteľnosti a v prípade, ak sa napriek tomu rozhodol realizovať dražbu vo vzdialenosti stovák kilometrov musel si byť vedomý toho, že súdy určia vykonanú dobrovoľnú dražbu za neplatnú. Neobstojí argumentácia, že určením miesta dražby v Bratislave nebola v žiadnom smere obmedzená možnosť kohokoľvek zúčastniť sa na dražbe, ako ani, že nedošlo k narušeniu základného cieľa dobrovoľnej dražby, t.j. speňažiť predmet dražby za čo najvyššiu cenu pri čo najnižších nákladoch. Ustálená súdna prax dospela k záveru, že vzdialenosť miesta konania dražby niekoľko sto kilometrov od miesta nehnuteľnosti určenej na bývanie, tak ako v tomto prípade je vždy dôvodom na určenie neplatnosti dražby. Odvolací súd má za to, že ani ohodnotenie bytu znalcom Ing. Jánom Mikitom na sumu 32.000 EUR a následný odpredaj za 29.000 EUR neospravedlňuje vzdialenosť miesta konania dražby od miesta existencie bytu.

12. Odvolací súd má ďalej za to, že pre účely posúdenia neplatnosti dražby je bezpredmetné, či žalobkyňa dlhodobo riadne a včas uhrádzala svoje splatné záväzky voči svojim veriteľom. Uvedené okolnosti nemajú na prejednanú vec vplyv, rovnako ako to, že žalobkyňa nejaví záujem zmeniť svoju ekonomickú situáciu, nezúčastňuje sa výkonu prác pre mesto D., ktoré jej boli ponúknuté ako osobe v hmotnej núdzi, dlhodobo nepreberá žiadnu poštu v mieste jej trvalého pobytu, nespolupracuje s Centrom právnej pomoci vo veci ďalšieho poskytovania právneho zastúpenia, ak existuje dôvod určenia neplatnosti dražby. Nedôvodná je aj námietka odvolateľa, že na dôvody neplatnosti dražby uvádzané žalobkyňou je nutné vzhliadnuť ako na nepoctivé konanie, z ktorého by žiadna osoba nemala mať prospech. Podanie žaloby o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorej podanie umožňuje zákon nemožno posudzovať ako zjavné zneužitie práva nepoživajúce právnu ochranu. Takýmto výkladom právnych predpisov by súd odňal možnosť žalobkyni konať pred súdom v jej základných právach (vlastníť majetok). Skutočnosť, že žalobkyňa užíva nehnuteľnosť a neplatí za ňu, môže byť predmetom iného súdneho sporu, avšak nie je relevantná pre posúdenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. Odvolateľ sa mylí v otázke dopadu porušenia podmienky postupu pri dražbách stanovených zákonom o dobrovoľných dražbách, a to vzdialenosti konania dražby presahujúca niekoľko sto kilometrov, nakoľko porušenie tejto podmienky vedie k určeniu neplatnosti dražby, aj keď ostatné podmienky postupu pri dražbe boli riadne dodržané.

13. Odvolací súd je toho názoru, že ani námietky uvedené v bode 5. odôvodnenia tohto rozsudku nie sú dôvodné. Rozhodnutie vychádzajúce z ustálenej súdnej praxe nemožno považovať za zjavne nespravodlivé ani formalistické. Argumentácia odvolateľa tým, že žalobkyni vyhovuje súčasný stav a zámerným predlžovaním súdneho sporu zneužíva svoje práva, nakoľko všetky náklady spojené s

užívaním bytu za ňu po dobu tohto súdneho konania hradí žalovaný 2/ ako vlastník vydraženého bytu, nemôže obstať. Je potrebné si uvedomiť, že žalobkyňa prišla o bývanie (svoj majetok), využila zákonnú možnosť na zvrátenie tohto stavu, pričom uplatnenie si zákonných práv nemožno posúdiť ako zneužitie práva. Skutočnosť, že príde prípadne k ďalšej dražbe nie je pre posúdenie tejto veci právne relevantná, ako ani posudzovanie finančnej situácie žalobkyne. Odvolací súd poznamenáva, že žalobkyňa môže svoju negatívnu finančnú situáciu riešiť osobným bankrotom v súlade so zákonom. Ako bolo vyššie uvedené podanie žaloby o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby nemožno v žiadnom prípade posúdiť ako zneužívanie práva, pričom ak žalobkyňa vznikajú dlhy, tieto si môžu príslušní veritelia vymáhať zákonným spôsobom. Výška pohľadávky veriteľov voči žalobkyňi hoc aj v sume 8.000 EUR, nemôže byť dôvodom na zamietnutie žaloby, rovnako tak existencia dlhu voči žalovanému 2/ z titulu úhrady nákladov za užívanie bytu za roky trvania tohto súdneho sporu. Rovnako tak nespolupráca s Centrom právnej pomoci nemôže byť dôvodom na zamietnutie žaloby. Nespoluprácu si vyhodnotí Centrum právnej pomoci samo.

14. K námietkam odvolateľa uvedeným v ods. 6. tohto rozsudku odvolací súd konštatuje, že aj tieto súd nedôvodné. Odvolateľ obsahlo argumentoval potrebou sa vysporiadať z dôvodmi neplatnosti právnych úkonov, pričom poukázal opätovne na článok 5 CSP, pričom mal za to, že bolo potrebné vysporiadať sa v tomto konaní s judikatúrou NS SR a ÚS SR, v ktorej bol jednoznačne ustálený právny záver o preferencii platnosti právnych úkonov. Odvolací súd konštatuje, že v tomto konaní bol vyslovený záväzný právny názor dovolacieho súdu, ktorý jednoznačne uviedol, že v predmetnej veci sa súdy odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe, ktorá vzdialenosť v stovkách kilometrov (v tomto prípade približne 230 km) posudzuje ako zákonný dôvod určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby. Preto ak odvolateľ poukazoval na teóriu platnosti právnych úkonov, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, tak tieto nie sú s ohľadom na ustálenú súdnu prax aplikovateľné v tomto konaní tým, spôsobom, že by došlo k zrušeniu rozhodnutia prvoinštančného súdu. Odvolací súd sa stotožňuje s právnymi závermi Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktoré odvolateľ citoval vo svojom rozhodnutí, je však toho názoru, že ich právne závery nie sú plne aplikovateľné na toto súdne konanie. V konaní Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 294/2018 z 11.10.2018 bola posudzovaná otázka platnosti zmluvy o nájme bytu, nie dobrovoľnej dražby. Obdobne aj v konaní sp. zn. I. ÚS 242/07 a konaní I. ÚS 640/2014 bola posudzovaná platnosť zmlúv. K označeným konaniam Najvyššieho súdu Českej republiky a Ústavného súdu Českej republiky odvolací súd uvádza, že napriek podobnosti právnych systémov a minulého spoločného základu, nemožno bez ďalšieho aplikovať rozhodnutia súdov Českej republiky pri obsahovej judikatúre najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky. Vo vzťahu k označenému rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2Cdo 227/2004 zo dňa 31.05.2005 a jeho právnym záverom, odvolací súd uvádza, že citované bolo plne zohľadnené NS SR v rozhodnutí, ktorým zrušil predchádzajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie a dovolacieho súdu. Z uvedených záverov o dôvodoch neplatnosti dražby (vzdialenosť niekoľko sto kilometrov) následne dôvodne vychádzal aj súd prvej inštancie pri určení neplatnosti dobrovoľnej dražby.

15. Námietky odvolateľa smerovali aj proti výroku II. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu pre zmeškanie žalobkyne. Odvolateľ nesúhlasil so závermi súdu prvej inštancie a mal za to, že možno rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, v ktoromkoľvek štádiu konania. Odvolací súd uvádza, že po nadobudnutí účinnosti CSP súdy spočiatku postupovali v súlade s uvedeným záverom, avšak postupne judikatúra prijala ten právny záver, že v rozpojedaťvej veci nemožno vydať rozsudok pre zmeškanie. Odvolací súd uvádza, že uvedená problematika je širšieho charakteru, pričom v posudzovanej veci je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že nie sú splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, nakoľko by rozhodol v rozpore so záväzným právnym názorom dovolacieho súdu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej sp. zn. I. ÚS 233/2019 (pozn.: ÚS SR tu riešil rozsudok pre zmeškanie žalovaného), v ktorom uviedol, že: „formalistický výklad ustanovenia § 274 CSP skutočne nie je žiaduci, ak súdne konanie trvá dlhšiu dobu, počas ktorej žalovaný nebol v konaní nečinný a súd vykonal rozsiahle dokazovanie na návrh strán sporu. V opačnom prípade pri čisto gramatickom výklade a lipnutím na formálnych znakoch, môže takéto vydanie rozsudku pre zmeškanie znamenať porušenie práva na spravodlivý proces“. Odvolací súd ďalej poukazuje na zákonnú úpravu uvedenú v § 278 CSP, podľa ktorej možno rozsudkom pre zmeškania žalobcu rozhodnúť len pri žalobe podľa § 137 písm. a) CSP, a teda pri žalobe na plnenie. V tomto prípade ide o žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, pri ktorej nie je možné vydať rozsudok pre zmeškanie. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.12.2020, sp.zn. 3Obdo/53/2020, ktoré riešilo uvedenú problematiku, hoc z pohľadu žalovaného.

16. Podľa § 278 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak

a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

17. Podľa § 137 písm. a) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti,

18. K námietke odvolateľa, že v danom prípade nešlo o spotrebiteľský vzťah pri posudzovaní otázky možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, odvolací súd konštatuje, že táto je dôvodná, nakoľko žalobkyňa nebola vo vzťahu spotrebiteľa k iniciátorom dobrovoľnej dražby, ktorými boli vlastníci bytov a nebytových priestorov. Uvedený nedostatok však nebol spôsobilí vyvolať zmenu napadnutého rozsudku, nakoľko rozsudok pre zmeškanie v prejednávanej veci nemohol byť vydaný z dôvodov uvedených v ods. 15 tohto odôvodnenia.

19. Záverom odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie mu neumožnil prečítať/predniesť svoj prednes, ktorý mal pripravený na pojednávanie. Odvolací súd konštatuje, že v uvedenom postupe nevzhliada okolnosti, ktoré by mohli viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Odvolateľ mal možnosť po doručení rozhodnutia NSSR sa vyjadriť k veci, a to písomne, prípadne predložiť svoje vyjadrenie na odročenom pojednávaní dňa 27.09.2022, prípadne ho doručiť pred pojednávaním dňa 02.03.2023. Odvolateľ zostal procesne nečinný, pričom pripravený prednes chcel prečítať až na samotnom pojednávaní dňa 02.03.2023. Pojednávanie dňa 02.03.2023 trvalo s prestávkami od 07:30 do 09:25, pričom konajúca sudkyňa umožnila odvolateľovi rozsiahle vyjadrenia, ktoré korigovala tak, aby tieto sa týkali merita veci. Umožnila mu vzniesť procesné návrhy na doplnenie dokazovania (návrh na rozsudok pre zmeškanie), ako aj predniesť záverečnú reč. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie umožnil odvolateľovi uplatniť všetky jeho procesné práva v súlade so zákonom. Odvolací súd súčasne dodáva, že odvolateľ prípadne mohol v odvolaní namietat', konkrétne state (časti pripraveného prednesu), ktoré mu neboli umožnené prečítať, a ktoré by mohli podľa odvolateľa zmeniť názor súdu prvej inštancie, a ktoré by odvolací súd podrobil prieskumu. Odvolací súd má za to, že v odvolaní neboli uvedené také skutočnosti, ktoré by neboli predmetom prieskumu v tomto konaní, a preto posúdil túto odvolaciu námietku ako nedôvodnú. Odvolací súd ďalej dopĺňa, že súd prvej inštancie správne postupoval, keď pojednávanie neodročil za účelom vypočutia žalobkyne, nakoľko tento úkon by bol nehospodárny a neúčelný, zvlášť ak predmetom mala byť výzva zo strany odvolateľa na späťvzatie žaloby, do ktorej žalobkyňu nemožno nútiť.

20. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené odvolateľom, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), a ktoré by boli spôsobilé vyvolať zrušenie napadnutého rozsudku, pričom sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

22. Podľa § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

23. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

24. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, §262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešná voči žalovanému 3/ žalobkyňa, a preto jej súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Vo vzťahu k žalovanému 1/ a 2/ žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko žalovaný 1/ a 2/ nepodali odvolanie a tým, nezadali príčinu odvolacieho konania.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).